

Utvecklingsprojektet Urban Platsinnovation

Söker kunskap om hur man bygger attraktiva stadskärnor

Vad krävs för att en stadskärna ska bli levande och attraktiv för invånare och besökare? För att ta reda på mer drivs utvecklingsprojektet Urban Platsinnovation där sex kommuner i Sverige och Norge deltar i samverkan med Högskolan Väst. Under ett lunchseminarium gav forskarna en delrapport om slutsatser de kan dra efter halva projektiden.

Flera kommuner brottas med frågor kring hur de ska skapa levande centrum. De sex kommunerna Lysekil, Strömstad, Trollhättan, Uddevalla, Åmål och norska Fredrikstad har ett gemensamt behov av att lära sig mer om detta. De ingår tillsammans med lokala näringslivsorganisationer och forskare i det treåriga gränsöverskridande utvecklingsprojektet Urban Platsinnovation som delfinansieras av Interreg Sverige-Norge och Fyrbodals kommunalförbund. Den totala budgeten är 30 miljoner kronor, varav 50 procent är medfinansiering. Projektägare är Lysekils kommun som driver projektet tillsammans med Fredrikstad kommune.

– Det kan vara svårt att skapa attraktiva stadskärnor idag när viss handel har flyttat till externa köpcentra. Projektet handlar om att möta de nya behov som ställs på våra stadskärnor och hur vi skapar attraktiva mötesplatser där genom att samverka i kreativa och innovativa processer, säger projektets svenska projektledare, Cia Säll från Lysekils kommun.

Stort behov av fakta

– Med större kunskap, bättre samarbeten och nytänkande har handlarna, restaurangägarna och upplevelsenäringen mycket bättre förutsättningar att stärka sin konkurrenskraft. Vi märker att det finns ett starkt sug efter att få veta mer – att kunna arbeta utifrån fakta snarare än rykten och tyckande.

– Projektet har fokus på centrumutveckling, innovationsprocesser, samarbetsmodeller, näringsutveckling, besöksnäring och attraktionskraft.

Forskarna arbetar på bred front med olika verktyg och metoder. Näringsidkare intervjuas. Besökare och invånare får svara på enkäter. Workshops genomförs med näringsliv, kommunrepresentanter och andra aktörer. Tidigare studier och satsningar kartläggs och analyseras.

Studier i Lysekil och Fredrikstad

– Hittills har vi genomfört en enkät med 300 besökare och boende i Lysekils stadskärna. Vi har gjort en fältstudie och 20 djupintervjuer med företagare, politiker och andra aktörer i Fredrikstads gamla stadskärna Gamlebyen. Vi har också genomfört en workshop med ett 60-tal svenska och norska deltagare. Parallellt pågår många fler studier.

Analyserna är ännu inte färdiga men några slutsatser kan forskarna ändå dra efter halva projektiden. Här är några av dem:

- Deltagarna har ofta likartade problem och frågor, och de ser ett stort värde i att samverka och lära av varandra.
- De behöver tillförlitliga fakta och studier som beslutsunderlag inför olika satsningar.
- Det behövs gemensamma strategier och visioner, istället för att kommunen och näringslivet utgår från olika.
- Kommunikationen och rollfördelningen behöver vara tydligare. Vem gör vad och vem tar ansvar för vad?
- Det krävs en relationsbyggande dialog mellan medborgare, aktörer och kommun.
- Fler behöver engagera sig i centrum – inte bara de närvarande branscherna.
- Stadskärnan bör ses som en mötesplats även för kulturupplevelser av olika slag.

”Viktigt att ha en plan”

Bland lunchseminariets besökare fanns Per Frykner, vd för Leissner Data och representant i Trollhättans näringslivsråd.

– Jag är intresserad av det här projektet och vill hålla mig uppdaterad om vad som händer. Det är viktigt att ha en plan för utvecklingen även i mindre städer som Trollhättan. Vi har flera mindre centrum som behöver knytas ihop på ett bra sätt, konstaterar Per Frykner.

Christian Severinsson från Severinssons Fastighetsförvaltning kom också för att lyssna få forskarnas slutsatser.

– Vi har flera fastigheter i Trollhättans centrum och tycker det är viktigt att stadskärnan utvecklas i en positiv riktning, bland annat med fler centrumnära bostäder. Vi är många aktörer som ska samsas i centrum och det är angeläget att veta vart vi är på väg. Vore kul om fler engagerade sig i projektet, säger Christian Severinsson.

Arbetet fortsätter

Nästa steg för forskarna i projektet blir att intervjua näringslivsaktörer i Lysekil, fortsätta med analysarbetet och ge kompetensstöd till det ”Living Lab” som Lysekils kommun initierat med inspiration från liknande satsningar i Fredrikstad.

I juni 2017 kommer forskarna att presentera ännu en delrapport vid Uddevalla Symposium. Utvecklingsprojektet pågår fram till 2018. Forskarna på Högskolan Väst har ambitionen att på sikt bygga upp ett kompetenscenter för regional utveckling,